A°. 1833. N°. 72.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 18 Junij.

FRANKFORT, den 13den Junij.

Brieven uit Konstantinopel, van den 23sten Mei, melden het volgende: « De kortstondige zegepraal van den Franschen gezant, den admiraal *Roussin*, heeft geene andere vruchten gedragen, dan de Russische gevolmagtigden aan te vuren tot grootere inspanning, om den verloren grond te herwinnen. Het is hun gelukt; de Sultan schijnt voorshands den graaf *Orlof* als de eenigste autoriteit te beschouwen, van welke hij, onder de tegenwoordige drukkende omstandigheden, raad en daad te verwachten heeft. Nogtans waren er eerst eenige ernstige gesprekken met den reis-effendi noodig, alvorens de Porte zich volledig aan Rusland toevertrouwde. De Russische invloed, die voor acht dagen begon te dalen, schijnt thans weder verlevendigd en nog krachtiger dan te voren te werken. Er was namelijk aan de Porte door lord *Ponsonby* en den admiraal *Roussin* te kennen gegeven, dat hunne regeringen overtuigd waren van de noodzakelijkheid, om hare onafhankelijkheid te handhaven, en haar daartoe de noodige bescherming te verleenen. Deswege hadden beide regeringen goedgevonden, om eene aanzienlijke krijgsmagt uit te rusten, welke bij onvoorziene toevallen de Porte te hulp zou kunnen komen. Deze krijgsmagt zou in een vereenigd Engelsch en Fransch eskader bestaan, hetwelk aan den ingang der zeeëngte van de Dardanellen post zou vatten en aldaar zoo lang verblijven, tot de vrede met *Mehemed-Ali* hersteld, deszelfs armee over de Taurus teruggekeerd en het Turksche grondgebied door het Russische hulpkorps geheel ontruimd zou zijn. De admiraal *Malcolm*, aan wien zich de Fransche schepen, onder den schout-bij-nacht *Hugon* staande, zouden aansluiten, had in last, om voor de kasteelen der Dardanellen station te nemen. Deze mededeeling kon voor de Russische gevolmagtigden niet lang verborgen blijven; zij verlangden dadelijk van den reis-effendi verklaring omtrent een aanbod, hetwelk geenszins geschikt voorkwam, om aan het voorgestelde doel te beantwoorden, maar alleen de moeijelijkheden zou vermeerderen, welke zich tegen den vrede nog aankantten. Tevens wensch- [illegible] de gedachte der Porte over het onderhavige geval te vernemen, en maakten dezelve er opmerkzaam op, dat het een bewijs van wantrouwen tegen de Russische regering zoude wezen, hetwelk Z. M. Keizer *Nikolaas* niet verdiende, indien de Porte de voorslagen van Frankrijk en Engeland mogt aannemen, en, gelijk algemeen gezegd werd, voor derzelver vloten den ingang der Dardanellen wilde openen. Dit geval schijnt bij eene vroeger te Parijs ingediende verklaring reeds voorzien te wezen. De graaf *Pozzo di Borgo* heeft, zegt men, het Fransche kabinet doen opmerken, dat de komst van een Fransch eskader in de zee van Marmora de gevaarlijkste botsingen zou kunnen veroorzaken, en het derhalve beter was, dezelve vooraf voor eene vijandelijke beweging tegen de Russische vlag te verklaren. Het Fransche kabinet heeft, zegt men, de gevaren niet ontveinsd, welke uit eene ontmoeting van aanzienlijke strijdkrachten van beide natien onder de tegenwoordige omstandigheden zouden kunnen voortvloeijen en verzekerd, dat het er niet toe komen zoude. Deze omstandigheden zijn aan de Porte bekend, en men denkt derhalve, dat zij zich met alle vermogen zal verzetten tegen eenen maatregel, die ligtelijk de oorlogsvlam voor het oog der hoofdstad zou kunnen ontsteken. De graaf *Orlof* heeft, zegt men, den reis-effendi hierop opmerkzaam gemaakt en den toestand van den Sultan naauwkeurig toegelicht, ingeval er in deze streken een bloedige strijd tusschen Rusland en eene andere Europische mogendheid mogt ontstaan. Deze opmerkingen hebben indruk gemaakt, en men hoort, dat de Sultan en zijne ministers ten stelligste verklaard hebben, aan geen Fransch of Engelsch eskader te zullen toestaan om in de zee van Marmora te komen. — De hattischerif, welke het publiek van het sluiten des vredes met *Mehemed Ali* behoort te verwittigen, wordt nog altijd verwacht: de vrees, dat de vijandelijkheden weder beginnen kunnen, is derhalve nog niet geheel geweken. — De Russische troepen houden wekelijks tweemaal groote manoeuvers, welke door eene groote menigte nieuwsgierigen worden bijgewoond.

Van den 14den Junij.

Een berigt uit Konstantinopel, met buitengewone gelegenheid den 23sten Mei des avonds afgezonden, meldt het volgende: » De verwarde geruchten omtrent de verschijning van eene Engelsch-Fransche vloot aan den mond van den Hellespont, het binnenloopen van eene Fransche goelet, op welke vervolgens van de kasteelen der Dardanellen geschoten was enz. zijn voldoende opgehelderd. Reeds is de vermeende vloot bij de Dardanellen door zekere berigten tot weinige kleine schepen verminderd, welke er overigens niet aan dachten om de toelating in de Dardanellen te vorderen. Intusschen heeft ook hunne verschijning, daar men vermoedde, dat er meer op volgen zouden, opzien gebaard, en doordien nu toevallig de *Mesange*, welke met depêches van Alexandria naar Konstantinopel bestemd was, de Dardanellen binnenliep, en (het zij bij vergissing of gelijk anderen beweren naar gewoonte) van de kasteelen met scherp geladene, ofschoon in de hoogte gerigte stukken begroet werd, hetwelk men ditmaal goedvond voor eene soort van vijandelijkheid te verklaren, zoo was de stof tot de meest verontrustende geruchten voorhanden. — De terugtogt van *Ibrahim* schijnt zich te bevestigen.»

Van den 15den Junij.

Omtrent het voorgevallene te Tubingen in den nacht van den 6den op den 7den dezer, verneemt men nader het volgende: « Een aantal studenten van de partij, welke de overleveringen van de Duitsche *burschenschaft* behouden heeft, had Donderdags een gelag in een bierhuis, voor de stad gelegen. Eenige burgers van Tubingen namen er deel aan. Er werden liederen gezongen en feestdronken ingesteld; die thans bijna overal op de Duitsche hoogescholen de uitbarsting van den jeugdigen euvelmoed vergezellen. Het grootste gedeelte begaf zich 's nachts om 10½ uur naar huis; daar geraakte de menigte, voor het huis van den kanselier *van Autenrieth* aangekomen, plotseling in beroering door het gerugt, dat van dit huis een steen op de voorbijgangers was nedergeworpen. In een oogenblik werden er de glazen ingesmeten. Terwijl men tot verdere buitensporigheden overging, werden er eenige in hechtenis genomen; men wilde zich daartegen verzetten, maar deed intusschen niets anders, dan uit de verte met steenen op de overheden en politie-soldaten te werpen. Bij herhaling werd de kreet aangeheven: jongens te wapen! burgers te wapen! doch de burgers kwamen, maar hielden zich stil.

— [illegible] hebben dezer dagen eenige leden van de oppositie in de staten-vergaderingen van *Wurtemberg* en *Baden* eene vriendschappelijke bijeenkomst gehouden.

— Z. M. de Keizer van Rusland is den 3den dezer te Riga aangekomen en heeft het aldaar verzamelde korps militairen in oogenschouw genomen.

— Den 4den dezer is het bovenhuis van den koopman *Wechsel* in de stad Thorn (in Pruissen), waar buskruid bewaard werd, in de lucht gesprongen. Een leerling schijnt het kruid uit wraak tegen zijnen heer aangestoken te hebben. Zijn ligchaam is 100 treden ver op een dak gevonden, en het eene been voorbij het raadhuis op eenen afstand van 300 treden. De naburige huizen zijn bijna geheel vernield en omtrent 30 andere beschadigd.

WARSCHAU, den 7den Junij.

Bij het verleenen der amnestie op den 20sten October, werden daarvan de hoogere officieren van de voormalige Poolsche armee ook niet uitgesloten. Hunne eenigste straf bestond daarin, dat zij naar het binnenste van Rusland vervoerd werden. Z. M. de Keizer en Koning heeft nu, bij besluit van den 2den April, te kennen gegeven, dat, vermits thans, met Gods hulp en door de aanhoudende pogingen der regering, de vroegere welvaart in het koningrijk Polen steeds [illegible] wederkeert en dit land op nieuw zich begint te verheugen over het geluk, dat vóór de revolutie onder alle standen heerschte, aan alle deze personen, gelijk over 't algemeen aan alle krijgsgevangene generaals, officieren van alle rangen en militaire beambten der voormalige Poolsche armee, die tot dus verre in Rusland werden gehouden, met uitzondering dergenen, welke in de Russische armee dienst genomen hebben, naar hun vaderland kunnen terugkeeren. Z. M. houdt zich overtuigd, dat zij, zondra zij deelnemen aan de zegeningen, onder welke hun van de gruwelen der revolutie verlost vaderland op nieuw ontluikt, de goedheid en grootmoedigheid der regering in hun gansche vermogen zullen beseffen en ieder in zijnen kring zich zal beijveren, om zich een waarlijk nuttig lid der maatschappij en onwrikbaar getrouw aan den troon te betoonen, en dat zij in stipte onderdanigheid aan het wettig gezag zullen volharden. — Uitgezonderd alleen zijn de generaals *Krukowiecki* [illegible] die zich verstout hebben, om het opperbevel over de armee der [illegible]

delingen op zich te nemen; alsmede 15 officieren en personen van lagen stand, die wegens misdrijven voor regtbanken gesteld zijn.

STUTGARDT, den 11den Junij.

De personen van staatsmisdrijven beschuldigd, welke zoo wel te Tubingen (sommigen reeds sints langeren tijd) als te Stuttgardt gevangen zaten, zullen, gelijk men verneemt, naar de vesting Asperg vervoerd worden, om aldaar het onderzoek tegen hen voort te zetten. Naar men zegt, hebben eenige gevangenen in de laatste dagen verklaringen afgelegd, die een nieuw licht over de zaak verspreiden, ten gevolge waarvan weder arrestatien ook van personen uit den militairen stand hebben plaats gehad.

LONDEN, den 12den Junij.

Maandag avond heeft lord *Althorp* in het huis der gemeenten het navolgend antwoord van Z. M. op adres van de gezamenlijke leden van dat huis, betrekkelijk de Portugesche zaken, medegedeeld: « Ik heb met groot genoegen de uitdrukking uwer goedkeuring van de staatkunde ontvangen, welke ik tot dus verre, ten opzigte van de zaken in Portugal, in acht genomen heb; voorts kunt gij verzekerd zijn, dat ik al mijnen invloed zal te werk stellen, om aan de nu bestaande verschillen in dat ongelukkige land een einde te maken.»

Maandag avond is wijders in hetzelve huis van het ministeriele ontwerp ter emancipatie van de negerslaven in de Britsche West-Indische kolonien de derde resolutie, bepalende het verkrijgen van volkomene vrijheid voor de negers na het nog gedurende zekeren tijd voortwerken voor hunne meesters, met 324 tegen 42 stemmen doorgegaan; en gisteren avond zijn in hetzelve huis ook de beide laatste resolutien doorgegaan, te weten: de vierde, handelende over het verleenen van eene schadevergoeding door Z. M. aan de West-Indische planters ten bedrage van 20,000,000 p. st. (aanvankelijk door de ministers op niet meer dan 15,000,000 p. st. bepaald), na vrij lange debatten, met 296 tegen 77 stemmen; terwijl de laatste, handelende over de bezoldiging van zekere te benoemen overheidspersonen in de kolonien, belast met het opzigt over de godsdienstige en zedelijke opvoeding der negerbevolking, welke hare vrijheid terug bekomen zal, na inlassching van enkele woorden, zonder stemming is aangenomen.

— Aan het bureau van buitenlandsche zaken heeft gisteren de Nederlandsche bijzondere gezant, de heer *Dedel*, met den burggraaf *Palmerston* een zeer lang mondgesprek gehad. Zaturdag ll. had gezegde Nederlandsche gezant ook een bezoek bij den graaf *Grey* afgelegd.

GRONINGEN, den 13den Junij.

In Groningen, Drenthe en Vriesland zijn, ten gevolge van den hevigen wind van den 11den en 12den dezer, de veenen in brand geraakt, waardoor onnoemelijke schade is te weeg gebragt. « De ingezetenen van Zevenhuizen, Leek, enz., aldus schrijft men uit Leek van den 13den, hielden zich bezig eenig veengrond af te branden, om daarin boekweit te zaaijen, toen den 11den de wind zich verhief en de vlammen naar alle kante verbreidde. Den geheelen nacht was de hemel in gloed en door de vlam en den rook donker rood gekleurd. De schade wordt alhier op meer dan ƒ 100,000 berekend. Omtrent 70 huizen, 4 à 5 schepen en eene menigte turf zijn eene roof der vlammen geworden. Twee personen zijn in den brand omgekomen, terwijl drie anderen zoodanig zijn gebrand, dat men aan het behoud van hun leven twijfelt. Des anderen daags namiddags is men eerst den brand meester kunnen worden. Door dit ongeluk zijn thans meer dan 2000 arbeidslieden zonder brood en gedeeltelijk zonder huisvesting. De burgerdochters van de Leek hebben den lofelijksten ijver aan den dag gelegd, om te helpen blusschen.

« In de Groninger Wilp, gemeente Marum, zijn 10 huizen en alle turf en bagger afgebrand.»

« Soortgelijke ramp — aldus schrijft men uit Groningen van den 13den Junij — heeft ook de bewoners aan het nieuwe Stads Kanaal getroffen. Op ongeveer 30 verschillende punten ontstond te gelijk brand. De gemeenten Oude en Nieuwe Pekela, Veendam, Oostwolde, Meeden, enz hebben alle door dezen brand geleden. Ongeveer 1700 dagwerken turf [illegible] der vlammen geworden, zoo ook het Klaphuis te Gieten, [illegible] Klapbrug, en een nieuw tjalkschip, met turf geladen.»

Te Assen is voorgaanden Zondag het stads-bosch gedeeltelijk afgebrand. Sommigen schrijven het ontstaan van dezen brand toe aan de onvoorzigtigheid der wandelaars met hunne sigaren of tabakspijpen; anderen beweren, dat dezelve door kwaawilligen is gesticht.

'sGRAVENHAGE, den 16den Junij.

De werkzaamheden der Kamers van de Staten Generaal zijn afgeloopen, hebbende de Tweede Kamer Donderdag hare laatste zitting gehouden, en daarin de zeven ontwerpen tot wijziging van het vierde boek des burgerlijken wetboeks met algemeene stemmen aangenomen. Voorts [illegible] besloten het voorstel van den heer *van Reenen*, tot intrekking der schatkistbiljetten, voorloopig ter zijde te stellen. De Eerste Kamer heeft zich in hare zittingen van den 14den en 15den dezer met de crediet-wet en met de 24 ontwerpen tot wijziging van het derde en vierde boek van het burgerlijk wetboek vereenigd. Reeds is dan ook de wet tot beschikbaarstelling van verdere sommen voor den oorlogs toestand, ten bedrage van zeventien millioen gulden, door Z. M. geteekend.

Voor dat de Kamers zijn uiteengegaan, heeft de staats commissie tot bezuiniging eene conferentie met den minister van financien gehouden, waarin Z. Exc., naar men wil, de uitvoering van de voorstellen dezer commissie zou hebben toegezegd.

— De meeste leden der Staten-Generaal hebben de residentie wederom verlaten: of de zittingen zullen worden geschorst, dan wel gesloten, staat te bezien. Men meent echter, dat het laatste zal plaats hebben.

— Men heeft bereids een' aanvang gemaakt met de door den minister van financien aan de kamers gedane toezegging, omtrent de verminderingen, welke het leger zoude ondergaan. Sints twee dagen is een groot aantal vrijwilligers met groot verlof huiswaarts teruggekeerd. Wat er omtrent de schutterijen besloten is, is nog onbekend.

— Den 20sten dezer zal door den directeur-generaal van oorlog worden aanbesteed de levering van 1,000,000 Nederl ponden hooi, ter dienste der paarden van het leger, in de provincie Noord-Braband, en wel 500,000 ponden aan het hoofd-magazijn van fourrages, te 's Bosch, 300,000 ponden aan dat te Breda en 200,000 ponden aan dat te Geertruidenberg.

AMSTERDAM, den 16den Junij.

Beurs berigten van den 14den dezer.

Niettegenstaande de laatste Engelsche berigten eene kleine reactie in onze binnenlandsche fondsen medebrengen van $\frac{1}{8}$ pCt., zoo is het zonder invloed op onze fondsen markt in binnenlandsche effecten gebleven, en zijn verscheidene commissien in $2\frac{1}{2}$ en 5 pCt. voor Duitsche rekening uitgevoerd, ofschoon de omzettingen niet van die uitbreiding waren als het in de eerste dagen van deze week het geval was.

Ook in kansbiljetten en restanten is veel gehandeld en waren verscheidene reëele commissien op deze fondsen, hetwelk ook gunstig gewerkt heeft. In sijndicaat is iets voor Duitsche rekening aangekocht, doch niet van belang.

Zie hier de fluctuatien:

Integralen $48\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$ gedaan, blijven $48\frac{3}{8}$; 5 pCt. $89\frac{5}{8}$, [illegible] $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$ pCt. op het eind der beurs gedaan; restanten $1\frac{5}{16}$, $1\frac{41}{64}$, $1\frac{11}{32}$; kansbiljetten $22\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$ blijvend; oude sijndicaat $82\frac{7}{8}$, 83, $83\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; nieuwe sijndicaat 69 à $\frac{1}{4}$; schatkistbiljetten $100\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; oorlogslasten 99 en $99\frac{1}{8}$, 6 pCt. $101\frac{7}{8}$ gedaan en biedend.

Van alle Russische fondsen waren bijzonder gewild nieuwe van 1831 en 1833; er was veel commissie daarop voor *inlandsche* en *Duitsche* rekening; à $90\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$ is veel omgezet. Alle andere Russische fondsen prijshoudend met weinig handel. In Engelsche Russen zijn eenige kleine partijen à $95\frac{1}{2}$ en in Hamburger Russen is iets à $91\frac{3}{8}$ gedaan.

Spaansche fondsen, na eene zoo *gevoelige rijzing*, stil, echter is de daling daarin niet noemenswaardig: het schijnt dat vele bezitters hunne partijen met winst beginnen te realiseren; in 5 pCt. is veel à $71\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$ gedaan; 3 pCt. zonder handel, $47\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$; uitgestelde stil, $15\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$.

Veel vraag bestaat voor obligatiën-cortez, en schijnt als of deze tot converteeren opgekocht worden; stukken van ƒ 6000 of 510 pond zijn à $17\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$ gedaan, en stukken van ƒ 12000 of 1020 pond à 17, $17\frac{1}{4}$ pCt. In Fransche fondsen is weinig à $80\frac{3}{4}$ omgezet; *Falconnets* gevraagd $86\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ besteed.

Beurs van den 15den Junij.

In het begin der beurs waren onze binnenlandsche fondsen zeer gewild, integralen $48\frac{7}{16}$, 5 pCt. $89\frac{5}{8}$; kansbiljetten $22\frac{1}{2}$; sijndicaat $83\frac{1}{4}$; echter door menigvuldige verkoopen, blijven dezelve iets lager; integralen $48\frac{3}{16}$, 5 pCt. $89\frac{3}{16}$; kansbiljetten $22\frac{5}{16}$ sijndicaat 83.

In alle buitenlandsche fondsen weinig handel, Spaansche wederom slapper; 5 pCt. $71\frac{1}{4}$, [illegible] 3 pCt. 47, [illegible] uitgestelde 15, alle geoffereerd. Veel vraag was echter voor cortez; 18, [illegible] voor stukken van ƒ 6000 en $17\frac{3}{8}$, $\frac{3}{4}$ voor stukken van ƒ 12000 besteed.

Russische en Duitsche fondsen onveranderd met geen handel.

De beurs blijft slap, uit hoofde van berigten, welke in de Duitsche bladen, betreffende het schieten op een Fransch schip te Konstantinopel, te vinden zijn; in den effekten-handel wordt ook het minste evenement in overweging genomen, en zullen wij zien in hoe ver het der moeite waardig was daarop te reflecteren.

Effecten-Societeit van den 16den dezer.

Uit hoofde van den feestdag waren weinig handelaars tegenwoordig, kleine commissien voor *Duitsche rekening* uitgevoerd.

Integralen $48\frac{1}{8}$ $\frac{3}{16}$ gedaan; 5 pCt. $89\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$; kansbiljetten $22\frac{5}{16}$ $\frac{1}{4}$; perpetuelen à 71 pCt geoffereerd.

Mengelwerk.

Over de ontwapening (1).

Het preliminair tractaat is gesloten. Alles ademt vrede en verzoening. *Engeland* en *Frankrijk* ontslaan onze schepen, zeelieden en krijgsgevangenen. De Koning heeft zich verbonden *Belgie* niet aan te vallen. *Belgie* zelve ontwapent, gelijk *Frankrijk* en *Pruissen* reeds mogen begonnen zijn. Wij alleen, eene Natie van derdehalf millioen menschen, houden nog 120,000 man in de wapenen, die met het geweer in den arm op onze grenzen geschaard staan, en *dagelijks* eene ton gonds kosten. Vergeefs was de aandrang van zoo vele vaderlandslievende mannen in de Staten-Generaal tot ontheffing van dien ondragelijken last: de meerderheid heeft het anders begrepen. Onderzoeken wij echter eens de zaak van nabij, en zien wij dan, of het langer op de been houden van zulk een geweldig leger niet eensdeels *volkomen nutteloos*, ten anderе *hoogst nadeelig* is voor den staat der *Vereenigde Nederlanden* (van gedwongene vereeniging met *Belgie* zal toch wel niemand meer droomen).

1o. *Volkomen nutteloos.* Gedeeltelijk blijkt dit reeds uit het bovenstaande. Wanneer er geen dreigende vijand meer tegen ons over staat; wanneer de algemeene vrede meer, dan immer sedert 1830, door de zamenstemming der mogendheden tot dat groote doel, verzekerd is; wanneer wij ons woord gegeven hebben, niet *te zullen aanvallen*, terwijl het denkbeeld van een aanval uit *Belgie*, zoo wel door de waarborging door de mogendheden van den wapenstilstand, als door de ontwapening van *Belgie*, ten getale van niet minder dan *vijftig duizend* man, blijkbaar tot de hersenschimmen behoort; terwijl daarenboven onze ontwapening ook niet verder behoeft te gaan, dan ruim de helft van ons leger, met welks overblijvenden wij dan nog altijd de *Belgen* gerust zouden kunnen afwachten: — waartoe dan toch, om 's Hemels wil! onze reeds zoo diep verachterde geldmiddelen langer te bezwaren met een leger, hetwelk slechts te *paraderen* en te *exerceren* heeft, hetwelk toch, wanneer het aan geen hooger doel ondergeschikt is, waarlijk de bestemming niet is van den huisvader, wiens vrouw en kinderen intusschen tot bezwaar van den burgerstand zijn? Sommigen zeggen misschien: *men kan Frankrijk, Engeland en Belgie niet vertrouwen!* Dit zijn van die afgezaagde uitdrukkingen, door onkundigen en zwakhoofdigen geloofd en algemeen verspreid. Vertrouwt onze regering de twee mogendheden niet? Mag zij dit niet doen? Zoo zou zij verkeerd, zeer verkeerd handelen, met een tractaat daarmede te hebben gesloten; want met bedriegers moet een voorzigtig man niet handelen. Maar welke blijken van kwade trouw hebben *Frankrijk* en *Engeland* in den jongsten tijd dan toch gegeven? Naauwelijks waren de ratificatien van het verdrag uitgewisseld, of op dien eigen dag werd het embargo opgeheven; de *Fransche* vloot zeilt kort daarna uit *Duins*, onmiddellijk naar *Duinkerken*, om onze krijgsgevangenen dadelijk aan boord te nemen, en naar het Vaderland over te brengen, terwijl men hier over scheepsruimte handelt, om hen af te halen. Zoo dit geene *onmiddellijke*, *cordate* vervulling der voorwaarden van het tractaat door de beide regeringen is, wat is het dan? Of denkt men misschien, dat de *Franschen en Belgen*, vereenigd, terwijl het meerendeel van ons leger naar huis is, onze grenzen zullen komen overvallen? Maar moeten die dan niet eerst hun leger weder bijeenbrengen, en zouden wij zulks in dien tusschentijd niet ook kunnen doen? Dit alles rust op de dwaze vooronderstelling, dat de mogendheden onzen ondergang willen; iets, hetwelk toch wel gelogenstraft wordt door het ophouden der dwangmiddelen tegen ons. (2)

Maar, denken sommigen misschien, wie weet of er niet eene omwenteling in *Belgie* staat uit te breken, en misschien de voorstanders der oude regering de overhand behouden, wanneer onze troepen dadelijk moeten binnen rukken, om hun de behulpzame hand te bieden. Maar hoe is het mogelijk, dat men de regering tot zulk eene openbare schennis van het onlangs gesloteне verdrag zou in staat achten? Neen! de zich bij uitsluiting zoo noemende *Vrienden der regering* mogen haar dus beleedigen, bij ons komt het denkbeeld niet op, dat zij in staat zou zijn, de *Oud-Hollandsche* trouw te verbreken. *Belgie* mag in *geen* geval door onze troepen worden ingetrokken. Doch al ware zulks niet stellig door ons aangenomen, die intogt zou eene oorlogsverklaring tegen *Frankrijk* en *Engeland* zijn ten behoeve der *Belgische orangisten* en hunne fabrijken!

Er is dus geen geval mogelijk, noch te bedenken, waarin het in stand houden van zulk een geweldig leger, als wij thans op de been houden, noodig of zelfs nuttig zou zijn. Zien wij thans of het niet ook

2o. *Schadelijk* is.

De nadeelen der langere instandhouding des legers zijn drieërlei: *financieel*, *burgerlijk* en *zedelijk*. De *financiele* loopt in 't oog; wij behoeven dezelve niet te ontwikkelen, en zulks is ook door de tegenstanders van dien maatregel zoo uitmuntend gedaan, dat wij daarop slechts behoeven te verwijzen. Het is niet mogelijk anders te redeneren, of met de *nationale eer* of onze *ontzagwekkende houding* nu nog verder in het midden te brengen. En welk een armzalig denkbeeld, de *volkseer* in een *groot leger* te zoeken! Zoo dacht KAREL XII van *Zweden* ook, en hoe ging het hem? Hoe ging het zijn ongelukkig land? Neen! de mogendheden zullen ons veel meer achten en stellig betere voorwaarden laten bedingen, wanneer wij, door eene ruime afdanking van troepen, *onze vredegezindheid met daden toonen*, dan wanneer wij, ten spijt van geheel *Europa*, gewapend willen blijven en van de vrees willen erlangen, hetgeen nu slechts door onderling vertrouwen kan worden verkregen. Dus is de wapening zelfs in dat opzigt schadelijk, dat, terwijl zij onze geldmiddelen zou bederven, zij nog daarenboven argwaan zou verwekken, dat wij geene schikking begeeren.

De *burgerlijke* nadeelen der langere wapening zijn niet minder heilloos. Ook deze zijn in de discussien over de jongste crediet wet, vooral door den heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, uitmuntend in 't licht gesteld. Tot de heropende scheepvaart, den daardoor herlevenden handel, den veldarbeid en vele andere burgerlijke bedrijven wordt thans eene groote menigte handen vereischt. En die handen worden nutteloos in het veld tot de eentoonige, vervelende krijgsoefening gebezigd? Weten de tegenstanders dan niet, dat de nieuwere staatshuishoudkundigen het groote kapitaal van den staat in den *arbeid der ingezetenen* stellen, die nu sedert bijna drie jaren voor een groot gedeelte der gezetene burgers ter neêr ligt? Zal men het goede jaargetijde al weder voor dezelve laten voorbij gaan, en zullen zij hunne gewone bezigheden niet mogen hervatten, ten einde op niet bedreigde grenzen bij tienduizenden met het geweer op schouder te staan? Hoe vele bedrijven lijden niet bij gebrek van zoons, of broeders, of deelgenooten, of bedienden, of werklieden der belanghebbenden, die zoo dikwijls derzelver plaats niet naar behooren kunnen vervuld krijgen? Nogtans zijn zij somtijds wel genoodzaakt, dit te doen (hoezeer dan ook gebrekkig) en alsdan is de te veld staande burger zijn bestaan kwijt. Met hoe velen is dit reeds het geval. En dat weder invallen, der te velde staande schutters of vrijwilligers wordt naar mate van den langeren tijd, steeds moeijelijker. *Men kan*, zullen sommigen zeggen, *voor schutter remplaceren, gelijk voor soldaat.* Maar behoort men dan die drukkende plaatsvervanging aan te moedigen, waardoor toch ook handen aan het werk onttrokken worden? Al werden er drie vierde *schutters* en alle vrijwilligers naar huis gezonden, zou het leger, na de terugkomst der 5000 man uit *Antwerpen* en na de laatste ligting, misschien nog sterk genoeg zijn.

Maar ook *zedelijk* zijn de nadeelen der langere wapening allerverderfelijkst. Men mag zeggen wat men wil: het langdurige liggen op de grenzen is een staat van ledigheid, die, noch het ligchaam, behalve eenige handgrepen en het schoonhouden der wapenen, noch vooral den geest en het hart bezig houdt. Maar de mensch kan niet werkeloos blijven. Heeft hij geene nuttige werkzaamheden, zoo schept hij er zich nuttelooze. Zijne ledige oogenblikken worden door dobbelen, kaartspelen of drinkgelagen verspild. Dit is geen blaam, op onze brave krijgslieden geworpen; het is de natuurlijke loop der dingen, die zich niet laat verloochenen of veranderen, en waarop wij gaarne erkennen, dat zeer vele uitzonderingen zijn. Maar de eeuwige garnizoens- en velddienst leidt van zelve dien weg op. Er is echter nog meer. Nu reeds in het derde jaar staan echtgenooten van hunne vrouwen verwijderd (uitgezonderd zeer korte verloftijden) in het veld; de vrouwen ontberen al dien tijd hare mannen. Men zou de menschelijke natuur zeer slecht moeten kennen, wanneer men zich verbeelden wilde, dat dit tot geene ergerlijke tooneelen aanleiding gaf. Reeds zijn ons dergelijke ontmoetingen van naar huis keerende schutters, die na 15 maanden afwezigheid hunne vrouwen zwanger vonden, ter oore gekomen. Ons land zou wel, nog eenige jaren zoo voortdurende, een *Sparta*, na den eersten *Messenischen* oorlog, kunnen worden. (Zie onder anderen STOLBERGS *reizen*, III D., bl. 251, 252.) En wanneer nu door den velen ledigen tijd in het leger de eene ondeugd bij de andere; spel en drank en ontucht bij elkander komen — is dan bij mogelijkheid deze verbastering tegen eene, (bovendien nog valsche) eer op te wegen?

Maar wij mogen met grond verwachten, dat de regering, aan welke dan nu de tijd en mate der troepen-afdanking is overgelaten, alle deze redenen wikken en wegen zal; dat zij de Natie, die op haar ver-

---

(1) Het bovenstaande ingezonden artikel ruimen wij eene plaats in, om de gegronde aanmerkingen, die daarin, naar ons inzien, vervat zijn, schoon deszelfs geheele verhouding genoegzaam aanduidt, dat hetzelve gesteld is vóór dat het verleenen van onbepaald verlof aan een groot gedeelte onzer legermagt den geachten schrijver bekend was. Het kan misschien strekken, om de zoodanigen tot andere gedachten te brengen, die altijd nog den oorlog, althans het bijeenhouden van een groot leger, om onze eer te meer te bevestigen en onze magt te toonen, blijven voorstaan, en de regering daardoor meenen te dienen, hoezeer dezelve ook door woord en daad de meest vredelievende gezindheden aan den dag legt.

(2) Het is zoo, wij hebben alle reden van tevredenheid over de spoedige nakoming der jongste verpligtingen, door *Engeland* en *Frankrijk* aangegaan. Maar hebben er, door vroegere onregtvaardige bejegeningen, geene krachtige redenen bestaan, om te gelooven, dat zij onzen ondergang zochten?

trouwt; dat zij *Europa*, 't welk op haar ziet en hare vredelievendheid naar de geregtheid toetst, om in dezen, aan den *algemeenen* (ook in *Nederland* algemeenen) wensch te voldoen, door den maatregel, met welks overweging (volgens het zeggen van den minister van financien, in zijne laatste redevoering voor de krediet-wet) zij zich thans onledig houdt, namelijk van eene vermindering des legers *ruim te nemen* en *spoedig in werking* te *brengen* (3). *Alsdan* zullen wij eerst de gezegende vruchten van het jongste verdrag in alle mate genieten; alsdan zullen duizende hereenigde huisgezinnen den Koning zegenen; alsdan is er herstel onzer geldmiddelen mogelijk, en de handel en vertier zullen weder, zoo door de meerdere gerustheid der volken als door de terugkomst van vele nijvere handen, eene nieuwe vlugt nemen. Dan zullen de grenzen van die drukkende inkwartiering bevrijd worden, welke dezelve reeds te lang gekneld heeft, en — wij zijn er zeker van — dit blijk van vertrouwen zal den vrede veel meer bevorderen, dan of men de gansche Natie te wapen riep. *Oostenrijk*, *Rusland* en *Pruissen*, die alle drie den vrede ernstig begeeren, zullen veelmeer de belangen eener blijkbaar vredelievende, dan eener (althans schijnbaar) oorlogzuchtige regering behartigen. Dus pleit dan *alles* voor de gedeeltelijke ontwapening, *niets* voor het langer op de been houden van onze veel te groote krijgsmagt.

(3) Die verwachting is reeds gedeeltelijk vervuld, schoon het te wenschen geweest ware, dat men de naar huiskeerende verlofgangers, ten minste die reisgeld ontbeerden, in staat gesteld had, om behoorlijk, en zonder krenking van de militaire eer, naar ver afgelegene oorden te reizen. Nu zijn er een aantal op weg gegaan, die buiten staat waren het bruggen- en veergeld te voldoen, laatstaan hun logement.

Letternieuws

Het achttiende eeuwfeest van des Heilands dood, plegtig gevierd op den goeden Vrijdag van 1833, te Zwolle. Te Zwolle, bij J. ZEEHUIZEN.

De eerwaarde VAN SENDEN, wiens doeltreffende en belangwekkende leerrede, ter gedachtenis viering van het achttiende eeuwfeest van 's Heilands dood, voorzeker reeds algemeen bekend is, geeft ons, in gedachte te zijn, een waardig gedenkstuk der heilrijkste gebeurtenis, waarvoor de Nederlandsche protestantsche kerk hem dankbaar blijft. In het eerste deel zijner rede ontwikkelt de eerwaarde leeraar de waarheid, dat *de doodsdag van onzen Zaligmaker op goeden Vrijdag dezes jaars voor den achttien honderdsten keer is verjaard*. In het tweede gedeelte, maakt hij zijne hoorders en lezers opmerkzaam op de *herinneringen, tot welke de genoemde voorstelling eigenaardig roept*. In het derde gedeelte *verlevendigt en wijzigt hij hun gevoel van dankbaarheid over de heugelijke viering van de heugelijkste gebeurtenis*; en in het vierde en laatste gedeelte ontwikkelt hij *de verdere uitzigten, die deze gebeurtenis voor ons opent*.

Gelijk er geen twijfel is, dat het aanhooren dezer welgestelde leerrede eenen diepen indruk op de Zwolsch-protestantsche gemeente heeft te weeg gebragt: zoo lijdt het evenmin twijfel of derzelver lezing zal bij velen een blijvend en wezenlijk genoegen verschaft hebben; terwijl bij hen, die haren inhoud nog wenschen te kennen, dat genoegen evenzeer zal worden verwezenlijkt.

De Cholera verdedigd. Naar het Hoogduitsch van Dr. MISES. Te Amsterdam, *bij* H. FRYLINK.

Veel lezenswaardigs, raad- en hulpbevorderends is er, in den verleden jare, zoo in ons Vaderland, als in naburige landen, vooral in *Duitschland* en *Frankrijk*, over en tegen de cholera geschreven, en door de gewillige en vruchtbare drukpers openbaar gemaakt. Met gezond oordeel, verstandige aanwending der doeltreffendst aangewezen geneesmiddelen en der meest dienstelijke voorzorgs-maatregelen tegen deze noodlottige ziekte, hebben geneesheeren, regerings-besturen en individuen dan ook van de belangrijkste dezer geschriften een gepast gebruik gemaakt. Maar van geheel anderen aard is de inhoud der brochure, welke wij hier aankondigen. Daarin wordt de zoo aanmerkelijk veel menschenlevens weggemaaid hebbende cholera verdedigd tegen hare bestrijders en vijanden, en wel op zulk eene echt humoristische wijze, dat de inzage van genoemd boekske voorzeker reeds bij menigen, soortgelijke lectuur beminnenden lezer, eene lachwekkende verpoozing van ernstiger overdenkingen zal verschaft hebben. Een, anders niet zeer gemakkelijke Duitsche *criticus*, noemt deszelfs schrijver den JEAN PAUL der natuurfilosofie, wiens werk, volgens het gevoelen van, 's mans Nederduitschen vertaler, veel overeenkomst heeft met dat van wijlen onzen schranderen en vernuftigen Utrechtschen hoogleeraar VOSMAER. Als zoodanig, en met den geest der onderscheiding, leze men dan ook deze regt oorspronkelijke verdediging, en vergete daarbij vooral de les van PAULUS niet: *«Beproeft alle dingen en behoudt het goede.»*

Heden had alhier het openbaar examen plaats van de leerlingen van het instituut van den heer *D. Vogelenzang*. Het onderzoek geschiedde in de *Hollandsche*, *Fransche*, *Engelsche* en *Hoogduitsche talen*, de *reken-*, *stel-*, *meet-* en *natuurkunde-*, *wis-* en *natuurkundige aardrijksbeschrijving* en verder in die wetenschappen, die strekken om jongelingen, hetzij tot den koophandel of de krijgsdienst, voor te bereiden, en hetwelk alles tot genoegen van een groot getal aanwezigen afliep. — Hierop had de prijsuitdeeling plaats, waarna vier der kweekelingen: *W. Mekkes*, van Wageningen, in de *Engelsche* taal; *P. J. van Gruithuijsen*, van Wageningen, in de *Fransche* taal; *D. C. Joosting*, van Amsterdam, in de *Hoogduitsche* taal, en *W. P. Roelofse*, van Amsterdam, in de *Nederduitsche* taal, openlijk hunnen dank betuigden; waarna de geheele plegtigheid, met muzijk begonnen en afgewisseld, met eene zeer toepasselijke rede van den hoofdonderwijzer, welke vooral aan de kweekelingen, die zijn onderwijs en opvoeding vaarwel zeiden, om hunne bestemming in te gaan, gerigt was, eindigde. — Burgemeester en Wethouders dezer stad, maken verder van deze gelegenheid gebruik, om opgemeld instituut van den heer *D. Vogelenzang*, bij alle ouders en voogden, zoo om deszelfs uitmuntende inrigting en zorg, welke voor de leerlingen steeds wordt in acht genomen, als om de schoone en gezonde ligging dezer stad, die de beste gelegenheid tot uitspanning der kweekelingen aanbiedt, op het gunstigst aan te bevelen, terwijl binnen deze stad verschillende gelegenheden zijn, om dagelijks naar de voornaamste plaatsen van ons rijk te vertrekken en met dezelve correspondentie te voeren.

Burgemeester en Wethouders der stad *Wageningen*,
VAN DE GRAAFF, Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Stads-Secretaris,
VAN DAALEN.

ARNHEM, den 13den Junij 1833. Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe *E. A. CRAMER*, geboren *WEERTS*.

Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, *H. SPEIJERS*, geliefde Echtgenoote van
G. DE HARTOG.
VALBURG, den 15den Junij 1833.

Op den 12den Junij 1833 overleed te Nijmegen, de Hoog Wel Geborene Vrouwe, *SUSANNA ELISABETH ENGELEN VAN PYLSWEERT*, geboren *BOESSES*, in den ouderdom van ruim 47 jaren.

---

† † † HEEREN BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *DEVENTER* zijn voornemens, onder nadere approbatie, door den Stads Rentmeester, op Woensdag den 3den Julij 1833, des voormiddags ten 12 ure, in *het Stads Wijnhuis*, aan te besteden:

Het doen van eenige belangrijke REPARATIEN en VERNIEUWINGEN aan het STADSHUIS.

Het Bestek en de Teekeningen, volgens welke deze besteding zal geschieden, liggen ter inzage op Stads Secretarie.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Stads Bouwmeester *B. VAN ZALINGEN*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.